

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeridén, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. olicarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

Katolikus ügyeink a parlamentben.

Irta: Zichy Nándor gróf.

Székesfehérvár, febr. 14.

Nem egy napnak ötleterzerű működéséből eredett a néppárt.

Felesleges elmondani, hogy ugyanaz a védekezés, melyet az egyház és annak élén püspökeink a törvényhozásban kifejtettek, hozta létre a politikai néppártot. Folytatta és érvényesítette a védekezést a néppárt a sajtóban és a parlamentben. Volt is ennek a törekvésnek sikere. Nevelte a hívek buzgalmát és a hitéletet. Az létesítette a katolikus köröket, az a nemzeti képviselőket tekintélyes állást foglalt el. Felesleges volna mindazt felemlítenem, amit elért vagy elhárított a hit és az egyház érdekében. Mindebben a papság, a káptalanok és a püspökök állandóan támogatták. Mondhatom, hogy ezt nekik köszönhetjük leginkább, mert hiszen egyházi élet nélkülözni nem is képzelhető.

Ma már a keresztény eszme képviselve van a parlamentben és a kormányban.

Tévedés volna és helyre nem hozható mulasztás, ha ezt jelenleg elejtenénk és magára hagynánk. Sőt kétszerezett érdekfűdéssel és erővel kell ehhez hozzájárulnunk: mert minden pártban csak addig van élet és erő, amíg azt mindazok támogatják, akiket képviselni hivatott.

De különös felhívást látunk erre a jelen helyzetben is, mikor nehéz megpróbáltatás előtt állunk.

A koalíciós kormányt pártkormány követendő. A képviselő, mely az általános választásokból fog eredni, ugyanazon eszmék körül fog csoportosulni, melyek ma is törekednek érvényesülni, csak az arányok lesznek mások. Új egyéniségek fognak feltűnni és lassankint érvényesülni.

Elemezzük egyelőre a már létező pártokat.

A függetlenségi párt egy része, ha végre a koalíció feladata teljesült s a 67-iki kiegyezés újabb alakulása függetlenségi párt közreműködésével érvényesült, ki fog válni, mert ezen kiegyezés nem elégítheti ki vágyait és nem lehet eredeti programjának teljesülése.

Az alkotmánypárt nem alakult pártnak, csak a közjogi és az ebből folyó kérdések eligazítására egyesítette tagjait; a választásokkor külön pártalakulásában saját programja lesz.

Mivel azonban az alkotmánypárt egy része csak azért csatlakozott ezen párthoz, mert úgy vélte az alkotmányosságot leg-sikeresebben szolgálni és mivel az e párt vezetésében leginkább megnyugodhatott:

ki lesz-e elégitve a változott helyzetben és a változott körülmények között ezen újabb programmal által?

A régi szabadelvűek, a liberálisok, sem fognak elmaradni, de a választásoknál alig lehet nekik nagyobb sikert jósolni, mert az alkotmányos kérdések megoldásában részt nem vettek és mivel liberalizmusuk nem bír többé hódító erővel. Mit is ígérhet olyat, aminél többet és csábítóbbat a szocialista nem ígérne?

Marad a néppárt régi programjával, mely amugy is a megújult közjogi alapot sajátjának ösmeri.

Meglehet, sőt valószínű, hogy saját pártalakulásukban megjelennek a szocialisták és keresztény szocialisták s állást foglalnak. A keresztény szocialistákról fellehetjük, hogy a néppárttal egyesülnek, ha igazán keresztény program mellett akarnak sorakozni, mert az alap ugyanaz, ugyanaz a cél is és ez egyesülés mindenkire nézve kívánatos.

Már ebből is látjuk, hogy nincs az a párt, mely mereven tudná programja teljes érvényesülését követelni. A megalkuvás amugy is a parlamentarizmus követelménye: az pedig ez idő szerint elérhetően való megnyugvásból áll.

Élég keveset tud a helyzet ezen képe reánk nézve. Minden attól függ, hogy tud a kereszténység, hogy fog kivált a néppárt a választásból kikerülni?

A kereszténység azonban mintha megnyugodnék abban, hogy meglesz a kongrua, meglesz az autonomia. Elfelejtik, hogy csak addig és csak úgy lesz meg mindez, amíg és amennyire a képviselő hajlandó ezt megadni és elfelejtik, hogy ez és még sok más nincs meg. A helyzet csak addig lesz kedvező, míg ott lesz ezen érdeknek a képviselő és pedig azon mértékben lesz az kedvező, amelyben ezen képviselő elégséges lesz arra, hogy számba vétessék. Ne csalódjanak tehát. Az áramlat világszerte fenyegető.

De azt mondják: minnek a néppárt, ha autonomia lesz?

Megengedem, hogy az autonomia, ha úgy talál megadni, hogy az összes méltó kívánatainkat kielégítse, nagyértékű; azonban, még ha a tanügyben és a vagyonegyezésben megadja is mindazt, amit kívánunk, akkor sem teszi feleslegessé a katolikus ügyek képviselőt a törvényhozásban.

Már pedig az autonomia még nincs meg és ha olyan lesz, aminő az erdélyi autonomia, annak magának is lesznek a kormány és a törvényhozás által még eligazítandó nagy fontosságú ügyei, melyek

csak úgy lesznek kívánságunk szerint eligazíthatók, ha lesz a házban azoknak nyomatékos szószólója.

Tudjuk, hogy mennyit kellett az erdélyi autonómiának küzdenie, míg csak odáig vitte, ahol most van. Mennyit küzdött vagyona biztosításáért, iskoláiért! Hosszu annak útja, míg a képviselőben viszonylag rövid uton elintézhető mindez, ha tudniillik van nyomatékos képviselő. Az autonómiának arra, hogy ki az a miniszter, aki ügyeit intézi, befolyása nincs; de van, vagy legalább is lehet a képviselőnek. Nem egy ügyünk a törvények, a miniszteri rendeletek szerint intézendő, van olyan is, melynek helyes elintézése a képviselőben hozzászólásra szorul és mindez elmarad, ha nincs párt, mely ezt nyomatékosan teheti.

Mit tehet magában az autonomia? Protestál, felebbez a miniszterhez; a miniszter vitatja, hogy eljárása helyes. A képviselőházban ellenben egy interpellációval el lehet intézni az ügyet, ha van ott párt, mely a katolikus érdekek érvényesítheti szavazatát.

Feloszlatták esetleg az autonomia gyűlékezését, megváltoztathatják a törvényt, az autonomia nem állhatja ennek útját, de ez meg nem történhetik, míg nincs alapos ok raja, ha van párt a képviselőházban, mely ezt nem engedi.

Kérdheti azonban valaki, hát miért védheti magát a protestantizmus protestáns párt nélkül?

Először is nem tudjuk, meddig védheti meg magát amugy.

Másodszor, ő jogai százados gyakorlatában van és tényleg az a helyzet, hogy a többségi pártokban mindig számíthat hatalmas támogatásra, legalább ezidő szerint. Mi pedig nem számíthatunk erre. A protestánsok ezidőszert csak vesztenének külön pártállás foglalása által.

Azt is mondják, hogy van egyházunknak hierarchiája, van pápánk, van nunciusunk. De megvan ez a németnek is és mégis kell nekik a centripárti; és van a franciáknak is katolikus egyházuk s mégsem bírja megvédeni a francia katolicizmust.

De ha mindettől eltekintünk is, rámutattunk más számos ügyre, melynek elintézése a hierachia és az egyház egész szervezete által egymagában még el nem érhető sikeresen egybűtt, mint a parlamentben és egy arra való párt által. Autonomia nem teremthet zsurnalisztikai képviselőt, mint az annak fenntartására utalt párt. Az egyháznak vannak pásztorlevelei, van szószéke és lelkipásztorokodása; de

Mai lapunk 4 oldal.

mindez csak a híveknek szól, nem pedig az egész népnek. Az egyháznak nincs zsurnalisztikája, ezt a laikusoknak kell csinálniuk, de hogy ezek párt nélkül mit bírnak csinálni, azt láttuk és látjuk Franciaországban.

A képviselői Kormány, akárhogy szerveztessék, lényegében érdekképviselet. Minden érdek kénytelen a képviselőházban helyet foglalni s meg is teszi azt mindegyik saját módja szerint.

Mi azt tapasztaljuk, hogy nekünk nem elég az elszigetelt és magára hagyott, pártok közé felemlott egyéni akció. Ennek oka talán az is, hogy elbiztolt magunkat és elhanyagoltuk ügyünket. De meg mindjában is tűnik ki, hogy az országgyűlésen képviselt érdekek a kor irányának hatása alatt összességükben mindig ellenünk fordulnak. Nekünk tehát *védelmünkre párt-szervezetben kell érvényesíthünk*. Mutatja ezt Németország, ahol szintén különböző hitbeliek között él a katolicizmus.

UJDONSÁGOK.

Székesfehérvár, febr. 14.

A vérboszu.

— Gyilkosság az Öreghegyen. —

Ismeretes a közmondás, amely azt tartja, hogy a boszu hidegen jó. Azok az elvetemült suhancok is, akik — mint ezt keddi számunkban megirtuk már — Kiss István 24 éves legényt, aki még csak a kisujjával sem vétett ellenük, vasárnap este agyonverték: így okoskodtak. És végre is hajtották ördögi tervüket, vadállati kegyetlenséggel válna valóra a mondat. Kiss István szemét immár régen lezárta a halál s nyugszik a csöndes temetőben, a hideg anyaföldben. Mint a multkor tudósításunk élére írtuk, a gyilkosság emlékeztet az oláh vidékek *cine mintyjére*. Kiss Istvánt tudvalevően azért ölték meg a nyálaszájú haramiák, mert boszút akartak állani az apján, aki miatt hosszabb ideig börtönt ültek, mikor őt hivatalos minőségében megtámadták s

ezzel hatóság elleni erőszakot követtek el. Ez a dolog lényege. Ami már most a kivitel módzatait illeti, azok egyszerűen rémregénybe illők s épen nem zsurnalisztikai frázis, ha itt vandalizmusról, vadállati kegyetlenségről beszélünk.

A tényállás ma már a legapróbb részletekig tisztázva van s tudósításunk a következőkben számol be róla:

Kiss István, a brutális merénylet áldozata, Kiss János Öreghegyi heggyő fia vasárnap esti 9 óra körül szülei lakására, hazafelé igyekezett. Az ugynevezett Gebhardt-kút mellett három legénynyajtása csatlakozott hozzá. Név szerint: *Ércz Ferenc, Mayer József és Váger István*. A legények fenyegetni kezdték Kiss Istvánt, bizonykodva, hogy no most ugyan elverik rejta a port. Kivált Váger legénykedett s hogy a megijedt Kiss valahogy egerítut ne vehessen, ugyancsak Váger előre is szaladt Vincz Antal közeleső hajléka felé, ahol a vesztőbe menő Kisst a három jómádár haramiatisrai várták. Kiss az egyre jobban fenyegető veszedelem elől végre is futásban igyekezett menekülni keresni. De hasztalanul. A legények utána iramodtak s csakhamar el is érték a szülő végében. A törbe esett legény most könyörgőre fogta a dolgot. *Tujner Károly*, az utonálló egyike erre öklével durván az arcába ütött. Az öklös ütés is. *Tujner Károly* ugyanis, ez a *vérszontjas emberállat, bezárt késszel egy halálútkon ütötte Kisst, hogy nyomban elcseszülte eszméletét*.

A véredek most neki estek a haláltusájá: *vívó legénynek, össze-vissza rugdosták, rütiportak, majd ismét dorongokkal ütöttek*. Hóhérmunkájukkal föl sem hagytak mindaddig, amíg Kiss Istvánban csak egy szikráját is sejtették az életnek.

Kiss István, mint azt a bírósági boncjegyzőkönyv hivatalosan megállapította, a gaz pribékek kezétől *agyrázkódást szenvedett és mindkét veséje darabokra szakadt*.

A hajmeresztő embermészárszabarc részt vettek: *Tujner Károly, Horváth János, Váger István*, akiket már említettünk, azonkívül *Csurgai-Horváth István, Cser Imre és Pintér István*.

Mikor a tettesek már megelégtették gyalázatosságait, est 10 óra tájban *Tujner Károly és Trukkszilcs István behurcolták a haldokló Kiss Istvánt Hamner Mihálynak közeleső üres*

istállójába. *Tujner* ekkor éktelenül káromkodott, kifakadva, hogy Kissnek lelog a feje s azért nehez is cipelni. Még arra is volt gondjuk, hogy az istálló ajtaját dróttal bekötözzék.

A minden emberségükből kivetkőzött legények ekkor, mint akik jól végeztek dolgukat, váloságos *halálléncot* jártak. Visszatértek Vincz Antal hajlékába s ott aztán nagy bált csaptak, vigan ropva a táncot. A főcinkosok nagy hejehujával vigadoztak. A mulatózó legények közt voltak azonban olyanok is, akik csak nézőiként szerepeltek a bünténynek, cselekvő részt azonban nem vettek ki belőle. Közülök *Muskovits József* és *Mayer József*ben megdobbant az emberi szív. Többesztől azzán reggel találta meg megnéztek Kiss Istvánt a halál révén.

Muskovits visszatérve dorbzoló társaihoz, könnyezve mondta el, milyen rettenetes helyzetben haldoklik Kiss. A suhancok azonban kinevettek. Sőt akadt köztük egy bokorugró szóknyás nőstény is. — *Váger* Máriának hívják ezt az érzékellen bestiát, aki kigunyolta a könnyező Muskovitsot amiért olyan nyulszívű legény.

Igy járta a tánc, muzsikaszó hajnalig. Kiss Istvánt azzán reggel találta meg sógora *Csizmadia János* az istállóban. *Trukkszilcs* Arna, az egyik verekedő legény nővére értesítette Csizmadiat. Délelőtt fél 10 órakor azzán beszállították a haldoklót a Szent György-kórházba.

Már nem nyerte vissza eszméletét. Esti 8 órakor azzán kiszvenvedett.

A rendőrségnek csak hétfőn délután jelentették az esetet. A tetteseket az új folyamán összefogdosták. A vizsgálatot *Zavaros Aladár*, majd *Simon Sándor* rendőralkapitanók vezették. A bűnösök beismerésben vannak. Megindult az eljárás *Vincz* Antal, a hajlék gazdája ellen is, aki a tett színhelyén maradt vérnyomokat hóval fűdte be.

Tujner Károlyt, Horváth-Jánost, Csurgai-Horváth Istvánt, Váger Istvánt, Cser Imrét és Pintér Istvánt átkísérték a törvényszékhez.

A vadállatias gonosztevők büntünye már a májusi esküdtészi ciklus folyamán tárgyalásra kerül.

— (Egy havi közigazgatás a városnál.)

Székesfehérvár szabad királyi város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott *Harvanék József* polgármester elnöklété mellett. Az ülésen jelen voltak: *Tóth István főjegyző, Filler Béla* tiszti főjegyző, *Bierbauer Viktor* dr. tiszti főorvos, *Turján József* királyi pénzügyigazgató, *Vajda Géza* királyi főmérnök, *Sz. Nagy Géza* királyi segédtanfelügyelő, *Mészáros Győző* királyi

A Lujza néni finom trumeauja.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Írta: Hedenstjerna A.

1.

A Strömbom-család boldogságban és megelégedésben élt, azaz, hogy nem olyan boldogan és megelégedetten, mint mátkaságuk idején, mert az asszony fölfűdözte, hogy a férje évenként százötven márkát költ szivarra, a férfi pedig észrevette, hogy van a feleségének egy nénye, aki havonként tíz márka segédjelvre szorul.

De azért az asszonynak semmiképen sem volt kedve hozzá, hogy megfojtja az urát és ez sem fogott kezét a feleségre, mikor azt a megjegyzést hallotta tőle, hogy a függönyök már megint füstösek a sok dohányzástól. És így azt hiszem, hogy a mai rossz időkben ezt a házasságot a legjobb lélekkel mondhatom boldognak.

Jövedelmük csak szörény életmódra futotta ki. Volt két gyermekük, a kik általában nem voltak szurtosabbak, mint a többi, korukbéli gyermek. De ha vendég jött a házhoz, mindig a papa fogadta a szalon ajtajában, miattat a mama kézen fogta az apróságokat és azzán tizenöt percig egyebet sem hallott az ember, mint a víz loccsanását és valami különös hangot, mint mikor olló hiányában a fonalat fogával szakítja el az ember, pár csattanást pufók arcoskákra és síró kiabálást, hogy: Oh mama, milyen rossz vagy! És azzán kijötték a kis Strömbomok, kifésült, nedves hajjal, olcsó fajtájú szappantól szagosan.

De lsten nem akarta, hogy ez a boldogság állapot megmaradjon s elküldte látogatóba Strömbomékhöz Lujza nénit.

Lujza néni vén, szögletes, szikár, hetven esztendőös hölgy volt, a kinek haldát csak abból az okból lehetett remélni, hogy az álla meg az orra, a mely évről-évre közelebb szomszédságba került, össze fog nőni végre, ugy hogy a néni-nek ellál a lélekzete; de hiányzott még egy fél hüvelyk.

Hét álló hétig édesítette meg a Strömbom-család életét s elhatározta, hogy elutazásakor szép ajándékot ad nekik. A hetedik héten árverés volt egy grófnál s egy négyszázötven márka értékű trumeaut vette meg Lujza néni s hazavittte Strömbomékhöz. Következő napon elutazott.

Eddigélre Strömboméknak csak egy cselédjük volt. Az asszony maga látott a gyermekek után, ami ugy értendő, hogy szabad fejlődést engedett önállóságuknak s csak akkor lépett közbe, ha nagyon is sok gombostű nyeltek el, ha nehezebb butoradarokat gurítottak egymásra, vagy ha nagyon is hajgálózta ollóval és villával, vagy ha a szalon szőnyegén a papa nagy tintástüvegével árvizet játszottak.

De azon a napon, hogy Lujza néni trumeauja a házba került, a mama látta, hogy a kis Kari a szekrény középső ajtajába illesztett nagy tükrök elé áll s egy faléccal mértéket akar venni róla. Gyöngéden a karjára vette, édes, kedves, nevelten fiacskájának nevezte s kijelentette Strömbom előtt, hogy százaz-dajkát kell venni a házhoz. Sokba nem kerül s mindenesetre

jobban járnak, mintha megengedik, hogy a gyerekek összetörjék a Lujza néni szekrényét.

A százaz-dajkát meg is fogadták, de pár nappal később Strömbomné szörnyű fejfájást kapott, hamarosan kifűzte magát és Hoffmann-féle csöppök után kiabált, levetette magát a hálószobában álló chaise-longuera s úgy viselkedett, mintha mártírúrnra szánták volna.

Hosszas, gyöngéd kérésgetésre, hogy mi is a baja, megtudta végre a férj, hogy a baj a régi, lakó szőnyegben van, amely nagyon is elűt a Lujza néni finom trumeaujától.

Az ilyen butoradarhoz okvetlenül brüsszeli szőnyeg kell.

Strömbom sóhajtott, kivett kétszázhetvenöt márkát a gyermekeknek félretett pénzből és a Lujza néni trumeauja csakhamar egy hamis fajtából való igazi brüsszeli szőnyeknek színeit tükörözte vissza.

2.

— Oh, te édes, hiszen ez pompás, monddta X. kisasszony Strömbom asszonnyhoz. Milyen szép lett a szalonotok, milyen előkelő! Hátha még egy csillár is lógna benne, akkor igazán tökéletes volna.

Nyolc nappal később meg volt a csillár. Hitelek.

Strömbomnak volt művészi érzéke. Valamikor az esztétikából is tett vizsgát s valahányszor benézett a szalonjába, mindig összeráncolta a homlokát és sóhajtott.

— Mi bajod? kérdezte az asszony. Nyájában szeliden.

főállatorvos, *Diebala György gazdasági előadó, Fanta Adolf dr., Karl István, id. Almásy Ferenc, Tóth Artur, Tóth Aladár, Farkasdy Dezső, Kovessy István dr., Eisenbarth Károly dr.* közigazgatási bizottsági tagok.

A rendőrség jelentése január hóról a következő: Előfordult bűncselekmények: Magánosok elleni cselekmény 2, az ember testi épsége elleni cselekmény 11, rablás 1, lopás 29, vagyon elleni cselekmény 11, okirathamisítás 2, egyéb bűntettek és vétségek 15. Összesen 71. Elintéztetett 45. Hátrálék 26. Kihágási feljelentés 128 tételt 161 terhelt ellen. — *Röchlích Bélának* a szociáldemokraták által történt megveretéséből kifolyólag a rendőrség a sakegyelek floszlatása iránt előterjesztést tett a polgármesternél.

A műemlékek országos bizottsága egy-művet küldött a városnak, hogy abban a város területén fekvő műemlékek leírását közlő pontokat helyesbítse, esetleg újabb adatokkal kibővítsen. Ennek teljesítésére a bizottság *Fanta Adolf dr.-t* és *Lauschmann Gyula dr.-t* küldötte ki.

Bierbauer Viktor dr. tisztifőorvos jelentését a következőkben terjesztette elő:

A város közegészsége a lefolyt január hónapban jónak mondható, bárha kevés is a születés, de ezzel arányban áll a halálozás mely szintén kevés. Járványos kórok alig voltak s a hó második felében a kanyaró és vörheny megszűntek. Leginkább a tüdő és légutaknak hurutos és lobos bántalmak voltak az uralkodó megbetegedések. Született 78. Ebből törvényes fi 27, nő 38, törvénytelen fi 1, nő 2. Ikerpár 1. — Házasságra 60 pár lépett. — Elhalt ellenben 62, ezek közt fi 47, nő 25. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 15, nő 9. — Szent-György közokrháznak 6 halottjának közül leszámítva, szaporulat 8. Nevezetesebb halál okok: vele született gyengeség 1, gőrcsök 5, bélhurut 1, difteria 1, vörheny 2, tüdőlob 13, tüdőgimókor 8, gula 8, vizkór 1, agykór 4, véletlen 2. — Járványos kórok állása: bárányhimlő 3, gyógyult 2, difteria maradt 1, szaporodott 1=2, gyógyult 1, elhalt 1, hasi agyvíz maradt 2, gyógyult 2, szamarhurut szaporodott 4, gyógyult 2, maradt 2, vörheny maradt 7, szaporodott 3=10, gyógyult 8, elhalt 2, kanyaró maradt 25, szaporodott 5=30, gyógyult 30. A járványkórházban nincs beteg.

A jelentést a bizottság tudomásul vette. A főorvos utólagosan bejelentette azt is, hogy a városi árvaházban Székely Jenő növendék kanyaró difteriában megbetegedett. A betegség

konstatálása után a fiút beszállították a járványkórházba, ahol az másnap reggelre meghalt. Az árvaház helyiségei fertőtlenítve lettek.

Az állatorvos jelentésének tudomásul vétele után az ülés 11 órakor véget ért.

— **(Kinevezés.)** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök *Kucifal István dr.* székesfehérvári pénzügyigazgatósági pénzügyi fogalmazót végleges minőségű pénzügyi segéd-titkárrá nevezte ki.

— **(Vármegyei közigazgatási ülés.)** Fejérvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott Szűts Jenő alispán elnökségével. Jelenvoltak: Balassa Sándor főjegyző, Balassa Imre dr., Korniss Zoltán dr. tb. főjegyző, Schlamadinger Jenő dr. tiszti főjegyző, Hattyúfi Dezső dr. árvaszéki ülnök, Varga Zsigmond dr. tisztifőorvos, Turján József kir. pénzügyigazgató, Vajda Géza kir. főmérnök, Sz. Nagy Géza kir. segédtanfelügyelő, Mészáros Győző kir. főállatorvos, Koller Pál, Detrich Zsigmond, Csontos Andor, gróf Cziráky Antal, Koller Tivadar, V. Végh István.

Az egyes albizottságok a következőkkel alkultak meg: *Fegyelmi választmány:* Kenessey Gyula, V. Végh István, Vajda Géza, Turján József. Póttagok: Schaller Flóris, Koller Tivadar. *Felzárkóztatási küldöttség:* V. Végh István, Koller Tivadar, Csontos Andor, Kenessey Gyula. *Felügyelő bizottság:* Schlamadinger Jenő dr. *Gyámügyi felelősségi küldöttség:* (Hivataltól) Szűts Jenő, Balassa Sándor, Hattyúfi Dezső dr., Schlamadinger Jenő dr., (választottak) Horváth Gyula dr., Csontos Andor, Detrich Zsigmond, (kinevezettek) Kenessey Gyula, Bathyányi Lajos gróf, Rosenfeld Henrik. *Erdőrendészeti albizottság:* Szűts Jenő, V. Végh István, Cziráky Antal gróf. *Erdői kihágási albizottság:* Szűts Jenő, Kenessey Gyula, Detrich Zsigmond, Cziráky Antal gróf. Póttagok: Bathyányi Lajos gróf, Rosenfeld Henrik, Koller Tivadar, Mandorfi Géza báró. *Börtönvizsgáló küldöttség:* Központi: Szűts Jenő, Kenessey Gyula, Schaller Flóris, Detrich Zsigmond, Varga Zsigmond dr. Adonyi: Kenessey Gyula; Vál: V. Végh István; Sárbogárd: Koller Tivadar; Mór: Detrich Zsigmond. *Külgás és kártérítési felülbizottsága kiküldött bizottság:* Koller Pál, Rosenfeld Henrik, V. Végh István, Detrich Zsigmond. Póttagok: báró Mandorfi Géza, Kenessey Gyula, gróf Cziráky Antal.

Schweighardt Veremund mór kapucinus házfőnököt a község képviselőjévé választotta. A

pumpoltak, hogy társaságot fogadhassanak, mert hiszen a legszebb lakás sem ér semmit, ha a világ nem tud róla.

És a világ azt hitte, hogy Strömbomék meggazdagodtak. Ennélfogva Strömbomnak fölemelték az adóját, a szakácsné béremelését követelt a sok vendégesség miatt, a gazdag, gyermektelen nagybácsi pedig azt írta Strömbomnak, hogy miután jól megy a dolga s nagy házat visz, nem veszi jóle rossz néven, ha vagyontól hűséges cselédlányok jutalmazására testálja.

Strömbom végre csödétt mondott. Mindenét elárverezték s a Lujza néni trumeauja, hetvenöt márka fejében egy fiatal lelkész házába került.

Strömbom elment hozzá s ezt mondta neki: — Tisztelendő ur, vigyázzon, ez a trumeau nem hoz szerencsét.

De a lelkész azzal felelt, hogy akit az Isten szeret, annál minden jóra fordul.

Lujza néniél éppen kávéztek, amikor egy levél meghozta a csödé híret. A néni összezsapta mindakét kezét és ezt kiáltotta:

— Így járnak azok, akik nem tudnak a gazdálkodáshoz. Pedig a rokonok nagyon segítettek őket. Én magam is egy gyönyörű, nagy trumeaut ajándékoztam nekik.

választást egy felebbezés folytán a főszolgabíró megsemmisítette. A közigazgatási bizottság azonban a választást jóváhagyta.

Varga Zsigmond főorvos jelentése: január hónapban házasság 308 kötetett. Született 673. Meghalt 444. A születési többlet 229. Beteg volt 2627. Gyógykezelettet 7 éven alul 1216, 7 éven felül 1396. Nem gyógykezelettet 15.

Az ülés fél 12 órakor ért véget.

— **(Kérelem a jó szívekhez.)** *Nott Lőrinc* az egyházmegyei nyomda érdemes, hűséges szolgája bizalmas kéressel fordul az olvasóközönséghez. Felesége, hat gyermek anyja hetek óta súlyos betegesen fekszik. Miután a kenyérkereset s a költséges betegápolás gondja így tisztán a családaga vállaira nehezu, akinek ezen fölül még egy elag-gott, munkaképtelen családtag eltartása is kötelességében áll, a jó szívektől valamelyes könyv-adományt kér. *Nott Lőrinc*, akit a Gondviselés most nehez napokkal látogat, Öreg-utca 34. szám alatt lakik. Az adományok ide címezhetők, küldhetők, vagy személyes tapasztalatok céljából is elvihetők. Akinek módot adott hozzá a jó Isten, szánjon egy-két fillért az érdemes szegényeknek.

— **(Elítelt rágalmazó.)** Emlékeztess olvasóink elött, hogy *Fleischer Mór*ics mézárósmester és korcsmáros *Bandl Ferenc* jónévu vendéglőst csalásról vádolta. Okot erre az ismeretes hordó-gyalulás szolgáltatt. Bandl az alapítlan, rossz-hiszemű vacaskodásra azzal felelt, hogy *Fleischer* ellen hatóság előtt elkövetett rágalmazásért büntető feljelentést tett. A bíróság most — mint lapzártakor értesültünk: — teljes elégtételt szolgáltatott a méltatlanul meghurcolt *Bandl* vendéglősnek. A hordók hitelesítése alkalmával világosan kiderült ugyanis, hogy *Bandl* állítása tökéletesen megfelel az igazságnak, holott *Fleischer* nagy-hangu mondanása szemérszedett valótlanúság. A hordók gyalulását csakugyan a nagymértékben felszaporodott penész és azok dohos volta tette szükségessé. *Egyenesen Fleischer hibája folytán.* A hordók irtálatlma pedig a gyalulás következtében nem hogy nagyboddott volna, sőt 4 liter-rel kevesbbedett. A bíróság hatóság előtt elköve-tett rágalmazásért pénzbüntetést is nem változtatható négy napi elzárásra ítélte el *Fleischer Mór*icot. Az elítelt hónapokkal ezelött slágernek szánta hírlapi nyilatkozatában a „pártatlan bíróság ítéletét.” Most hát nyugodjon is meg benne.

— **(A Cecei Katolikus Kör.)** amely tudva-levőleg mostanában kezdette meg működését, mint *vajtai* levelezőnk írja, máris igen élénk életet tud fölmutatni. Uj sóprű, jól sóprű. Közle-lebből tartott bálja szép sikert ért. Fölülizettek a következők: *Kubinyi János*, Dr. *Wilt Vilms* 9—9 kor., *Osztterreiter Károly* 6 kor., *Göncz István* 5 kor., *Lauer Károly*, *Seidel Kálmán*, idősb *Orova József*, *Kolbe Dezső* 3—3 kor., *Fürész József* 2 kor., *Deutsch Miksa*, *Strasser Sándor*, *Kovács Sándor*, *Vagy Lajos*, *Szluha Dénes*, *Vas Márton*, *Orova Ferenc*, *Kovács Andor*, *N. N.*, *N. N.*, *Kirschner József*, *Roszkó Gyula*, *Kovács József*, *Kaldrovics Árpád* 1—1 korona. Az összes bevétel 200 koronát, a tiszta jövedelem 160 koronát tesz ki. — Pélás módon gondoskodik és gondokodik az új katolikus egyesület a böjti program előkészítéséről is. A nagyböjt folyamán ugyanis, március 1-én, 10-én és 25-én szociális felolvasásokat tart, március 17-én pedig szabadságnépepélyt rendez szavalatokkal s fölolvással. A nagyböjti felolvasások s szabadelőadások résztvevői: *Fojtán József* káplán, aki a szociáldemok-rácia és a keresztényszocializmus között fönnálló különbségek világára mutat rá, továbbá *Kubinyi János* urodalmi intéző, aki különösen az értéke-sítő szövetkezetre fog kiterjeszkedni előadásában, aztán *Kirschner József* mérnök s végül *Wilt Vilmos* dr. orvos. Az előbbi közzgazdasági, az

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszin-teti a köhögést, vildadékok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

utóbbi közegészségügyi irányban világítva meg a szociális kérdés egy-egy irányát. A kör agilis munkássága kiválóan jótékony hatással van a népeletre.

— **(Köszönetnyilvánítás.) Szegény-Mari** Julia szép szokásához híven, amelyet évről-évre példás pontossággal betart, 40 koránál bocsátott a Székesfehérvári Jótékony Nőegylet rendelkezésére a szegények között való kiosztásra. Az egyesület céljaira közelebbről *Say* Ferenc és neje is 10 koránál adományoztak a néhai való özvegy *Grundböck* Ferencné ravatalára szánt Roszoru megváltása címén. A kegyes adományokért ez uton mond köszönetet az egyesület nevében *Red* Istvánné pénztáros.

— **(Tanügyi hírek.)** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Dunapentelén nyolc tanító állami elemi iskolát állított fel. — *József* István falubattyáni ev. ref. tanító nyugalmába vonult. — *Németh* Irma, az iszliméri római katolikus népiskola tanítónője korpótlék-államsegélyben részesült.

— **(Uj posta a megyében.)** A soproni posta- és táviratigazgatóság hivatalos közlése szerint: A Fejérvármegyében lévő *Kajtorszentiván* vasúti állomáson 1907. évi február 16-án III. osztályú postahivatal lép életbe, mely a teljes postal műt szolgálaton kívül még mint postatakarékpénztárközvetítőhivatal is fog működni. Postal összekötését az ott átvonuló postavonatok után nyeri. Ezzel kapcsolatban az abai postahivatal kézbesítési kerületébe tartozó *Belsőkajtor*, *Külsőkajtor* és *Felsőszentiván* pusztaik valamint *Bolondvár*, *Méhesvölgy* és *Sashalom* tanyák 1907. évi február 16-tól kezdve a kajtorszentiváni postahivatal kézbesítési kerületébe oszlatnak be.

— **(Névváltoztatás.)** *Bartolovics* Natalis Boldizsár próbacsendőr, székesfehérvári lakos családi nevét miniszteri engedéllyel *Boros*-ra változtatta.

— **(Csendélet.)** *Fajor* István és *Virág* József felsővárosi suhanok tegnap déltán borközi állapotban az *Üreg*- és *Malom*-utcán több ablakot bevertek. A károsultak üldözöbe vették a garázdálkodókat. *Simon* József rendőr a Magyar Király előtt utját állta a futóknak, ezek azonban feltaszították. Több rendőrnök kellett megjelenni a helyszínen, akik a garázdálkodókat megkötözve kísérték a városházára. Hatóság elleni erőszak címén indult meg ellenük az eljárás.

— **(Öngyilkosság.)** *Simon* Ferenc 76 éves zámosi földműves tegnap déltán lakásán, betegsége miatt felakasztotta magát. Mikorra tettét észrevették, már halott volt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Kornai Berta.** Három a lánc. Kornai vendégfellepteinek száma is három. Mint a Szoyerestéknél annak idején, majd itt is a végén rekapitulálunk. Ezuttal annyit, amennyit mindenki tud, aki Kornait — eltekintve most egy régebbi vendégszerelésétől a városban — a Magyar Színház deszkáiról ismeri. Szokott elevenségével mutatkozott be a „*Milárdos kisasszonyban*” s jókedvűen, pajkosan játszott. Helyenkint mégis hertli allűrökkel s a respektusnak: partnerével, meg a publikumával szemben azzal az észrevehető hiányával, amelyet a jó provincián ő a maga részéről helyenvalónak talált. Általában véve kedves alakítását, amely kivált az első felvonásban nagyon jól hatott a maga eredeti, egyéni motívumaival, melegen fogadta a közönség. Hogy a maga nem nagy terjedelmű, nem nekünk kell fölfedezni. Ami egyébként az adott körülmények közt épen nem baj. Följegyeztük még, hogy Kornai az első vendégszerelő az idei szezonban, akinek végre virágot nyújtottak föl az orkesterből. Többször említettük ugyanis, hogy az udvarias vendéglátásnak ezt az elemi aktságát a székesfehérvári mecenások részéről még eddig senkisémm teljesítette. Ami nem nagy önzetlenségre vall.

Hogy az összjáték jó volt, szívesen kiemeljük. A sztártól senkisémm akart elmaradni. Kelves volt *Szigeti* és snájdig *Gyurfas*. Józsi *Szalkai* és szokása szerint vasokban mókázó *Ritóri*. Kellemes hatással volt *Vajda* játéka s éneke. Hát *Dénes* Ella? Ő róla az elnök közt kellett volna szólnunk. Még egyet. *Déri* Gizának eddig ebben a darabban láttuk a legügyesebb alakítását.

Ami a népsűrűség statisztikáját illeti, pályaközönség volt bőven. A fősírók régióiban hézagok mutatkoztak. A földszint még valamivel teltebb lehetett volna. — *cy.*

* **Böjti predikációk.** A negyvennap nagybőjt idején különös figyelmébe ajánljuk papi olvasóinknak s főként a lelkipásztorkodó papságnak a *Tóvári Pelikán* Kriszós szerkesztésében és kiadásában, újabban *Siposs* Agoston társszerkesztése mellett megjelenő „*Jó Pásztor*” című régi jónévű egyházzónoklati folyóiratot, mely immár huszonötödik évfolyamát éli. A derék havi folyóirat február-márciusi kettős füzetében a nagybőjtnök mind a hat vasárnapjára találunk szentbeszédet, amelyek gazdag fonsul szolgálhatnak, azonfelül szent József ünnepe, valamint gyümölcsöltő Boldogasszony napjára is van benne predikáció. A nagybőjti, husvétvasárnap és hétfői beszédek mellett van még egy alkalmi a kereszt megáldására, aztán két folytatásos beszédciklus zárja be a tartalmas füzetet. Egyik *Epölyi* Ferenc nagykáljai esperesplebános nagybőjti beszédsorozata, a másik *Barácsins* József sajóvámosi esperesplebános katekizmusa predikációkban. A „*Jó Pásztor*” előfizési ára egész évre 8 korona. Szerkesztősége s kiadóhivatala: *Budapest, VII., Csömöri-ut 16.*

* **Kis Pajtás.** Szerkeszti: Szepessy László. A legújabb 6. szám is a legszebb, legértelmesebb gyermeklapunknak mutatja. Kitűnő tartalma: Szepessy bácsi: *Utazás*. (Vers.) *Haller* József: *A kis kevély*. — *Hortobágyi József*: *Meghalt egy kis leány*. (Vers.) — *N. Iza*: *Gyuri és Erzsike*. (Fordítás angolból.) — Szepessy bácsi: *Hová, hová, Gölya néni!* és *„Nagyanyó.”* (Versek.) — *Rözsényi Gabi*: *Fókák hazájában*. — *Laci* bácsi. *A ravasz kis sündisznó*. (Égész oldalon illusztrált humoros vers.) *Erdekes* Gyermekhírek, *Gyermekirodalom*, *Játék*, *Tarka barka*, *Fejtörők*, *Szerkesztő* bácsi postája: stb. zárja a rendkívül ügyesen szerkesztett lapot. Minden oldal tele van csinos képekkel, rajzokkal, illusztrációkkal. Heti 16 oldalon jelenik meg, a legolcsóbb gyermeklap. Előfizetések (egész évre 6 kor., félévre 3 kor.), a társszerkesztő és kiadó, *T. Pelikán* Kriszós címére küldendők: *Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 16.* Melegen ajánljuk.

Felelős szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**

Népmozgalmi statisztika.

1907. évi február hó 2-től február hó 9-ig.

Születés. Született: 7 törvényes fiú, 8 leány, 0 törvénytelen fiú, 0 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 2, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 17.

Halálozás. Elhalt: 8 fiú, 3 nő; ezekből 7 éven aluli

törvényes fiú 1, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felüli fiú 7, nő 3. Összesen 11.

E szerint a születés a halálozást 6-tal múlta felül.

Elhaltak: *Horvát* József r. k. kisbirtokos 47 éves, *Kertalja* u. — *Vagenhoffer* Mihály r. k. közműves-segéd, 64 éves, *Homokos*, 21. sz. — *Hertmann* Emil, ev. gépész mérnök, 29 éves, ev. pályaudvar. — *Hirsch* Ferenc, r. kath. önálló köszőrüs 49 éves, Szt. György körház. — özv. *Roller* Ernőné *Bernstatter* Terézia, r. k., 63 éves, Szarazrétek. — *Lang* János, r. k. kőfaragó-segéd, 55 éves, *Palota*-u. 10. — *Pintár* Imre, cipész-segéd, ev. ref. 17 éves, *Csonka*-u. 6. sz. — *Nihelove* Dániel g. hol. 8 hónapos, *Buda*-ut, 31. — özv. *Arany* Ferencné, *Béres* Terézia, r. k. 72 éves, *Óreg*-u. 44. — *Tóth* Kálmáné, *Nika* Anna, r. kath. 38 éves. — *Katics* Gyula r. k. kárposzt-segéd, 17 éves, *Tobak*-u. 12. sz.

Külvárosok: *Báner* Emil építész-mérnök, *Budapest*, *Pollák* Margit Sz.-fehérvár. — *Vidor* Ferenc cukorkagyáros, *Singer* Ilona, Sz.-fehérvár.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrkapitányságától.

964[kap. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott mint az árveréssel megbízott rendőrbiztos ezennel közhírré teszem, hogy a székesfehérvári rendőrkapitányi hivatal mint I-ső fokú iparhatóság fenti számú határozatával elrendelte, hogy a *Deutsch* *Katalin* kézi zálogházában levő mindazon zálogtárgyak, melyeknek kiváltási határideje f. évi február hó 2-án lejárt, az 1881. évi XIV. t.-cikk 15—20 §§-ai értelmében árverés után eladassanak.

Ezen határozat következtében a ki nem váltott zálogtárgyakra az árverést folyó évi március hó 7-ik napjának délelőtt 9 órájára a helyszínére *Iskola*-utca 6. szám alá kitézőm és erre a venni szándékozókat oly értesítéssel hívom meg, hogy az árverés alá kerülő tárgyak hatósági felügyelet és készpénzletetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés alá kerülő tárgyak az árverés napjáig meghosszabbíthatók, vagy kiválthatók.

Az ezen tárgyakról szóló jegyzék az árverést megelőző 15 napon át alulírott nál a rendőrkapitányi hivatalban a hivatalos órák alatt, a zálog-intézetben pedig az üzleti órák alatt betekinthezők.

Székesfehérvár, 1907. február 12.

Hübner Imre,
rendőr biztos.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank

rendes évi közgyűlését

f. évi február hó 24-én d. e. 9^{1/2} órakor

saját üzlethelyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesei tisztelettel meghívatnak.*)

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az 1906. év zárószámadásának előterjesztése, az igazgató tanács és a felügyelő-bizottság jelentése.
- II. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
- III. Egy igazgatósági tag választása.
- IV. Nyéki Jenő részvényes indítványa.

Székesfehérvár, 1907. január 28-án.

Ifj. Zichy János gróf
elnök.

*) Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni önhajtnak, tartoznak az alapszabályok 35. §-a értelmében saját nevükre szóló részvényeiket legalább 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztáránál átvevési jegy beszkolgálása mellett letenni.